

Prijateljstvo

ANDREJA TASIČ foto: ISTOCK

Andreja Tasič, doktorska kandidatka zakonske in družinske terapije

V tem norem času, ko lovimo minute in nas dnevi, tedni in leta kar prehitujejo, je poleg partnerja in družine prijateljstvo tista trdna točka, na katero se lahko vedno zanesemo. Ko smo veseli, radostni, žalostni, jezni, lahko dvignemo telefon, se srečamo z njimi in podelimo vse, kar nosimo v sebi.

Odnosi nas bogatijo, so tisto, brez česar ne moremo preživeti, pa kakršnikoli že so. In sem spada tudi prijateljstvo. Trdno verjamem v to, da mi s svojim prijateljstvom bogatimo življenja drugim in drugi ga oplemenitijo nam.

Že večkrat sem napisala, da se v odnos rodimo. Najprej je za nas pomembna mama, nato oče, pa bratje in sestre, če imamo srečo, da jih imamo, da so nam bili dani. Potem vstopajo v naša življenja drugi ljudje – v vrtcu, osnovni in srednji šoli, morda na fakulteti, pozneje v službi, lastni družini. Vsako obdobje s sabo prinese nekaj novega in hkrati tudi nove ljudi, take in drugačne. Eni nas jezijo, pa vseeno vztrajamo z njimi, ker jih imamo preprosto radi, drugi nam pijejo kri, pa jih kar prenašamo, ker se pač »spodobiti«, tretje moramo prenašati, ker z njimi delamo, spet druge, ki z nami ne ravnaajo lepo, zato ker mislimo, da si česa boljšega tako in tako ne zaslužimo, škripamo z zobmi, ko smo z njimi, pa vseeno vztrajamo, ker imamo občutek, da bomo sicer ostali sami in posledično kar umrli ...

Prijateljstvo, poleg družine, nekaj najbolj dragocenega, kar lahko imaš v življenju, nekaj, za kar si v življenju najbolj hvaležen. Kaj pomaga bogastvo, če si sam in ga nimaš s kom deliti, kaj pomaga uspeh v karieri, če svojega veselja nad njim ne moreš podeliti z nikomer? Pa ko si žalosten, ko ždiš v enem kotu, ko se ti podira svet, je prijatelj tisti, ki ti ponudi pomoč, pa četudi samo posluša, samo preprosto je. S tabo.

Je lahko kaj lepšega kot srečati se s svojim mladostnim prijateljem? Ko je tako, kot da si se videl včeraj, pa četudi je vmes minil mesec, dva. Ko se besede kar prehitujejo, misli letijo sem in tja, in ko so včasih dovolj samo besede *a se spomniš*, pa izbruhneš v krahot. Ko ti ni treba skrivati ničesar, saj veš, da te pozna ranljivega, osramočenega, veselega, žalostnega, jeznega, in ti poznaš njega točno takega. In ga vidiš, ne takega, kot je zdaj, recimo 20 let starejšega, ampak tistega mladostnega, brez gub, sivih las, takega, kot ga imaš

v spominu. Je drugačen, s pezo let za sabo, pa vendar nekako enak.

Pa nova prijateljstva, v katera ne vstopamo več kar tako brezglavo, smo bolj obotavljivi, se počasi »ovohavamo« in spoznavamo, se ne pokažemo takoj, skrivamo svoje rožičke in se ne damo takoj na razpolago ... In potem ugotovimo, da je ta oseba res enkratna, da nas bogati, da daje našemu obstoju tisto več, tisto dodano vrednost ... In smo bogatejši za še eno dragoceno osebo v našem življenju.

Lepo se bere in sliši, pa vendar ni vse tako samoumevno. Kot vsakega drugega odnosa tudi prijateljstva ne moremo pustiti, da bi živelo samo od sebe, kajti tudi to, če ga ne zalivaš, ovene. In tukaj imam za vse nas vprašanje. Koliko smo se pripravljene potruditi za ta odnos? Se kdaj zbrčemo in si rečemo, daj, poklič ga, samo da slišiš, kako mu gre, samo da vidiš, če je v redu? Ali si rečemo, da nimamo časa, da ga bomo poklicali/mu pisali/ga obiskali, enkrat, ko bo čas? Dnevi pa minevajo, dokler se ta vez preprosto ne pretрга in jo res težko dobiš nazaj. Pa še več vprašanj: koliko sebe vložimo v ta odnos? Koliko smo pripravljene deliti sebe, se razkriti, pokazati ljubezen, ranljivost, pogrešanje prijatelja, ko ga dlje časa ne vidiš? Smo pripravljene biti tam zanj, ko nas

potrebuje? Potisniti vse svoje težave na stran in se posvetiti zgolj in izključno njemu? Znamo pokazati svoje sočutje, empatijo, nastaviti svojo ramo?

V odnosu sta seveda vedno dva. Ni samo od nas odvisno, ali se bo prijateljstvo obdržalo ali ne. Včasih, pa naj si še tako želiš obdržati vez, preprosto ne gre. Ker na drugi strani ni pripravljenosti, ker je na drugi strani (čustveni) umik, ker nekateri ljudje preprosto ne zmorejo dati sebe, ali pa si drugi tvojega prijateljstva preprosto ne želijo. Vsi vemo, da je odnos, vsak, dajanje in sprejemanje. Če samo sprejemaš, se te bo drugi slej ko prej naveličal, če samo daješ, prav tako. Vzajemnost je tista, ki je pomembna, brez nje ne gre. Preprosto ni dovolj goriva za to. In kaj storiti takrat? Ničesar, z glavo skozi zid ne gre, pa če si še tako želiš, da bi določena oseba ostala v tvojem življenju. Moraš jo spustiti iz rok, odžalovati izgubljeno priložnost za lepo prijateljstvo in iti naprej. Do naslednje osebe, ki ti prekriža pot, in obema dati možnost, da obogatita življenje drug drugega.

Pa za konec samo še tole v razmislek: se zavedamo, kaj imamo v življenju, pa tudi če imamo samo enega dobrega prijatelja? Se znamo potruditi za ta odnos ali ga jemljemo za samoumevnega? ■